

Economic Policy Reforms
Going for Growth - 2008 Edition

Summary in Dutch

Economische beleidshervormingen
Going for Growth - uitgave 2008

Samenvatting in de Nederlandse taal

Het bbp is niet gelijk aan welvaart. Hoge productiviteit en werkgelegenheid dragen echter wel degelijk bij aan welvaart - zowel direct als indirect - doordat er middelen beschikbaar komen die kunnen worden ingezet voor andere welvaartbevorderende activiteiten. Daarom is het belangrijk dat overheidsbeleid productiviteit en werkgelegenheid niet belemmert, behalve wanneer dergelijk beleid gerechtvaardigd is op grond van andere aspecten van welvaart.

De uitgave van 2007 van *Going for Growth* presenteerde vijf structurele beleidsprioriteiten in de aanpak van tekortkomingen in termen van productiviteit of werkgelegenheid voor elk OESO-land en voor de Europese Unie. In de nieuwe uitgave wordt de vooruitgang ten aanzien van de implementatie van deze prioriteiten besproken. Afhankelijk van het gezichtspunt kan de conclusie zijn dat het glas half vol is, of half leeg. Een jaar is geen lange periode als het gaat om structurele beleidsmaatregelen en in dat licht bezien kan vooruitgang bij bijna tweederde van de beleidsprioriteiten van 2007 gezien worden als een goede prestatie. Toch is een deel van deze vooruitgang niet erg concreet en wat betreft lastiger beleidsterreinen, zoals arbeidsmarktregulering, was de vooruitgang veel trager. Men zou ook kunnen stellen dat krachtige economische activiteit gunstige voorwaarden heeft geschapen voor hervormingen, omdat de daaraan gerelateerde aanpassingskosten er door dalen. Maar, zoals besproken in de uitgave van vorig jaar, kan het ook zijn dat door de goede tijden het besef dat hervormingen dringend noodzakelijk zijn is afgenomen.

Deze uitgave bevat vijf aparte hoofdstukken over specifieke beleidsmaatregelen en factoren die werkgelegenheid en productiviteit beïnvloeden.

Wat betreft werkgelegenheid is *Going for Growth* tot nu toe vooral gericht op het aantal werkenden en minder op het aantal uren dat men werkt. In één van de aparte hoofdstukken wordt geprobeerd het evenwicht te herstellen, door de factoren te onderzoeken die de grote ongelijkheid en - in sommige gevallen - de uiteenlopende trends in aantal arbeidsuren in de landen verklaren.

Het rapport presenteert een nieuwe en internationaal beter vergelijkbare reeks data voor arbeidsuren, die het veelbesproken, gestileerde feit bevestigen dat het aantal arbeidsuren per jaar in de Verenigde Staten aanzienlijk hoger is dan in Europa. Het verschil ligt rond de 15%; ongeveer de helft daarvan is toe te schrijven aan een hoger aantal arbeidsdagen in de Verenigde Staten en de rest aan een hoger aantal uren per week. Verschillen in het gemiddeld aantal arbeidsuren per week weerspiegelen grotendeels het aantal arbeidsuren voor vrouwen en de analyse toont aan dat dit sterk beïnvloed wordt door de marginale belastingtarieven. Het rapport identificeert ook een aantal andere beleidsinvloeden op het aantal arbeidsuren, waaronder arbeidstijdregulering. Bij de beschouwing van beleidsmaatregelen is het echter belangrijk bij werkgelegenheid rekening te houden met zowel de dimensie arbeidsuren als de dimensie personeelsbezetting. Sterker nog, beleidsmaatregelen die leiden tot een verminderde arbeidsparticipatie van bepaalde groepen die over het algemeen weinig uren werken, zullen vaak het gemiddelde aantal arbeidsuren doen stijgen, maar daarmee zijn dergelijke maatregelen nog niet gewenst.

Cumulatie van menselijk kapitaal is een belangrijke drijvende kracht voor economische groei. In twee aparte hoofdstukken wordt de analyse - uitgevoerd in samenwerking met het OESO-Directoraat voor Onderwijs - gepresenteerd van investeringen in onderwijs op respectievelijk het primaire en secundaire niveau, en het tertiair niveau. Het vorige onderzoek maakte gebruik van PISA-scores om een meeteenheid te creëren voor de efficiëntie van schoolsystemen als geheel en voor individuele scholen. De resultaten geven aan dat substantiële winst valt te behalen voor scholen in de individuele landen die aansluiting zoeken bij de beste landelijke prestaties en voor nationale schoolsystemen die aansluiting zoeken bij de beste internationale prestaties. De economische activiteit als geheel heeft baat bij de hogere productiviteit en werkgelegenheid van beter opgeleide groepen jongeren en/of de kostenbesparingen, met daaruit voortvloeiende lagere belastingen. Het rapport identificeert ook een aantal beleidsstructuren die efficiëntie lijken te bevorderen en die gerelateerd zijn aan keuzen van de gebruiker, autonoom management en verantwoordelijkheid, efficiënte schoolgrootte en het vermijden van vroege differentiatie.

Het hoofdstuk over tertiair onderwijs geeft schattingen van de gerelateerde private rendementen, die een van de stimulerende factoren voor investering in tertiair onderwijs lijken te zijn. In de meeste landen zijn de geschatte rendementen hoog in vergelijking met die van alternatieve investeringen, maar er is ook een aanzienlijke variatie tussen de landen onderling. De co-existentie van hoge rendementen en - in sommige gevallen - relatief lage aantallen afgestudeerden geven aan dat toekomstige studenten terugdeinzen voor de liquiditeitsbeperkingen en de zorgen over de mogelijke risico's. In feite lijken studenteninkomen samen met beschikbaarheid van financiële middelen nog een andere belangrijke bepalende factor voor investering in tertiair onderwijs. De derde belangrijke factor bestaat uit flexibiliteit en ruimte voor innovatie binnen onderwijsinstellingen. Toch

moet, naast deze bevindingen, bij beleidsstructuren op het terrein van tertiair onderwijs ook rekening worden gehouden met de druk op overheidsfinanciering, de toegenomen internationale mobiliteit van afgestudeerden en de wens om steun die vooral bij het meer welgestelde deel van de bevolking terechtkomt te verminderen. Deze combinatie van factoren wijst in de richting van beleidsmaatregelen die grotere autonomie en verantwoordelijkheid leggen bij individuele instellingen en die voorzien in een grotere rol voor studenten bij de financiering van hun studiekosten, en van maatregelen die de liquiditeitsbeperkingen verlichten en het risico van investeren in een tertiaire opleiding verkleinen.

Twee hoofdstukken beschrijven de rol van externe openheid bij het stimuleren van economische activiteit. Het hoofdstuk over economische geografie maakt duidelijk dat afstand een sterk bepalende factor in internationale handelspatronen blijft. In feite wordt er door landen die ver van centra van economische activiteit liggen minder handel gedreven dan door landen die daar dichterbij liggen. Als gevolg daarvan profiteren de verderweg gelegen landen minder van de voordelen van handel, zoals grotere specialisatie, exploitatie van schaalvoordelen en concurrentiedruk. De effecten op het bbp zijn in potentie groot.

Het hoofdstuk geeft ook een analyse van de rol van natuurlijke rijkdommen en toont aan dat OESO-landen met veel rijkdommen over het algemeen een hoger bbp hebben. Deze bevinding is tegengesteld aan resultaten die doen veronderstellen dat bezit van natuurlijke rijkdommen een vloek voor ontwikkelingslanden kan zijn, wat mogelijk aangeeft dat OESO-landen veelal betere bestuursstructuren hebben. De rol die afstand en natuurlijke rijkdommen spelen moet worden meegewogen bij vergelijking van de economische prestaties van de verschillende landen. Sommige hebben het makkelijker dan andere. Maar een bevoordeelde of benadeelde positie zou geen excuus mogen zijn voor ongepaste beleidsmaatregelen. In feite wijst de analyse niet uit dat de beleidsprioriteiten van *Going for Growth* beïnvloed worden door afstand of natuurlijke rijkdommen.

Het andere hoofdstuk over openheid, dat is gebaseerd op analyse van het OESO-Directoraat voor Handel en Landbouw, verkent de rol van regulering van binnenlandse markten bij de dienstenhandel. Het zal geen verbazing wekken dat beperkende maatregelen de dienstenhandel blijken te belemmeren. De dienstenhandel tussen twee landen wordt ook belemmerd wanneer hun respectievelijke regelgevende structuren erg verschillend zijn. De schatting in het rapport is dat de dienstenhandel gemiddeld bijna zou kunnen verdubbelen als landen hun regelingen in lijn zouden brengen met het minst beperkende regime in de OESO. Evenals bij de handel in goederen, zou een groeiende dienstenhandel stijging van het bbp stimuleren.

De analyse in de aparte hoofdstukken van deze uitgave levert een bijdrage aan de groeiende analytische basis voor de identificatie van beleidsprioriteiten in toekomstige uitgaven van *Going for Growth*. Uiteindelijk moet goed beleidsadvies zijn gebaseerd op een zo grondige en uitgebreide analyse als mogelijk is.

© OECD 2008

Deze samenvatting is geen officiële OESO-vertaling.

Reproductie van deze samenvatting is toegestaan, mits het OESO-copyright en de titel van de oorspronkelijke publicatie worden vermeld.

Meertalige samenvattingen zijn vertaalde uittreksels van OESO-publicaties die oorspronkelijk in het Engels en Frans zijn gepubliceerd.

Deze zijn gratis te verkrijgen via de Online Bookshop van de OESO
www.oecd.org/bookshop/

Neem voor meer informatie contact op met de eenheid OECD Rights and Translation, Public Affairs and Communications Directorate op: rights@oecd.org of per fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Bezoek onze website www.oecd.org/rights/

